

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 473/2013,

21. mai 2013,

euroala liikmesriikide eelarvekavade seire ja hindamise ning nende ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimise tagamise ühiste eeskirjade kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 136 koostoimes artikli 121 lõikega 6,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust ⁽¹⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu toimimise leping (ELi toimimise leping) nõuab, et liikmesriigid käsitleksid oma majanduspoliitikat kui ühise huvi küsimust, et eelarvepoliitika kujundamisel lähtutaks vajadusest tagada riigi rahanduse usaldusväarsus ja et liikmesriikide majanduspoliitika ei ohustaks majandus- ja rahaliidu nõuetekohast toimimist.
- (2) Stabiilsuse ja kasvu pakti eesmärk on tagada kogu liidus eelarvedistsipliin ning sellega kehtestatakse valitsemissektori ülemäärase eelarvepuudujäägi ennetamise ja korrigeerimise raamistik. Pakt lähtub eesmärgist tagada riigi rahanduse usaldusväarsus, et kindlustada hindade stabiilsus ning finantsstabiilsusele tugineva tugeva ja jätkusuutliku majanduskasvu tingimused, millega toetatakse liidu jätkusuutliku majanduskasvu ning tööhõive eesmärkide saavutamist. Stabiilsuse ja kasvu pakt sisaldab nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrusega (EÜ) nr 1466/97 (eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta) ⁽³⁾ kehtestatud mitmepoolset järelevalvesüsteemi ning ELi

toimimise lepingu artiklis 126 sätestatud ja nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrusega (EÜ) nr 1467/97 (ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta) ⁽⁴⁾ täpsustatud valitsemissektori ülemäärase eelarvepuudujäägi vältimise menetlust. Stabiilsuse ja kasvu pakti on veelgi tugevdatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1175/2011 ⁽⁵⁾ ja nõukogu määrusega (EL) nr 1177/2011 ⁽⁶⁾. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrusega (EL) nr 1173/2011 (eelarvejärevalve tõhusa rakendamise kohta euroalal) ⁽⁷⁾ lisandus tõhusate, ennetavate ja järkjärguliste haldussunnivahendite süsteem karistuste määramiseks neile liikmesriikidele, mille rahaühik on euro.

- (3) Stabiilsuse ja kasvu pakti tõhustamisega on tugevdatud liikmesriikidele usaldusväärse eelarvepoliitika kujundamiseks antavaid suuniseid ja nende liikmesriikide puhul, mille rahaühik on euro, on tugevdatud karistuste määramist ja muudetud see automaatsemaks juhuks, kui usaldusväärset eelarvepoliitikat ei järgita, et hoida ära ülemäärane valitsemissektori puudujääk. Nende sätetega on loodud täielikum raamistik.

- (4) Liikmesriikide majanduspoliitika tihedama kooskõlastamise ja majandusliku suutlikkuse püsiva vastastikuse lähenemise tagamiseks nähakse määruse (EÜ) nr 1466/97 artiklis 2-a kehtestatud Euroopa poolaastaga ette majanduspoliitika kooskõlastamise raamistik. Euroopa poolaasta hõlmab ELi toimimise lepingu artikli 121 lõike 2 kohaselt liikmesriikide ja liidu majanduspoliitika üldsuuniseid (edaspidi „majanduspoliitika üldsuunised”) ja järelevalvet nende rakendamise üle; selliste tööhõivesuuniste koostamist ja rakendamise kontrollimist, mida liikmesriigid peavad ELi toimimise lepingu artikli 148 lõike 2 kohaselt arvesse võtma (edaspidi „tööhõivesuunised”); kõnealuse määruse kohaste liikmesriikide stabiilsus- või lähenemisprogrammide esitamist ja hindamist; liikmesriikide selliste reformikavade esitamist ja hindamist, millega toetatakse liidu majanduskasvu ja tööhõive strateegiat ning mis on kooskõlas majanduspoliitika üldsuuniste, tööhõivesuuniste ning vastavalt komisjoni ja Euroopa Ülemkogu poolt liikmesriikidele iga-aastase järelevalvettsükli alguses esitatud üldsuunistega (iga-aastane majanduskasvu analüüs); ning järelevalvet, et ennetada ja korrigeerida makromajanduslikku tasakaalustamatust vastavalt

⁽¹⁾ ELT C 141, 17.5.2012, lk 7.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2013. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ning nõukogu 13. mai 2013. aasta otsus.

⁽³⁾ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.

⁽⁴⁾ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 6.

⁽⁵⁾ ELT L 306, 23.11.2011, lk 12.

⁽⁶⁾ ELT L 306, 23.11.2011, lk 33.

⁽⁷⁾ ELT L 306, 23.11.2011, lk 1.

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrusele (EL) nr 1176/2011 (makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta) ⁽¹⁾. Asjakohasel juhul võtta arvesse ka käesolevas määruses kehtestatava majanduspartnerluse programmi raames esitatavaid arvamusi.
- (5) Selleks et võimaldada liidul konkurentsivõimet, tootlikust, kasvupotentsiaali, sotsiaalset ühtekuuluvust ja vastastikust majanduslikku lähenemist suurendades kriisist nii sisemiselt kui ka rahvusvahelisel tasandil tugevama välja tulla, võttis Euroopa Ülemkogu 17. juuni 2010. aasta järeldustes vastu liidu uue majanduskasvu ja tööhõive strateegia, mis hõlmab ka vaesuse vähendamise, hariduse, innovatsiooni ja keskkonnakaitse valdkonna eesmäärke.
- (6) Selleks et tagada majandus- ja rahaliidu nõuetekohane toimimine, võimaldab ELi toimimise leping võtta euroalas erimeetmeid, mis lähevad kaugemale kõigi liikmesriikide suhtes kohaldatavatest sätetest, et tugevdada eelarvedistsipliini kooskõlastamist ja järelevalvet. Tugevama kooskõlastamise ja järelevalvega peaks asjakohasel juhul kaasnema Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide parlamentide vastav osalemine. Kui see on asjakohane ja vajalik, tuleks aktiivselt kasutada ELi toimimise lepingu artiklis 136 sätestatud erimeetmeid.
- (7) Käesoleva määruse kohaldamisel tuleks järgida täiel määral ELi toimimise lepingu artiklit 152 ning käesoleva määruse alusel antud soovitusel tuleks arvestada riigisestse palgakujunduse tavade ja pooltega. Käesolevas määruses võetakse arvesse ka Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 28 ja see ei mõjuta õigust pidada läbirääkimisi, sõlmida ja täita kollektiivlepinguid ning kollektiivselt oma õigusi kaitsta vastavalt riigisesele õigusele ja tavale.
- (8) ELi toimimise lepingu artiklis 9 on sätestatud, et poliitika ja meetmete kindlaksmääramisel ja rakendamisel võtab liit arvesse kõrge tööhõive taseme edendamise, piisava sotsiaalse kaitse tagamise, sotsiaalse tõrjutuse vastase võitluse ning hariduse, koolituse ja inimeste tervise kaitse kõrge tasemega seotud nõudeid.
- (9) Käesolevas määruses sätestatud järk-järgult tugevdatava järelevalve ja kooskõlastamisega kujundatakse paremini välja majanduspoliitika kooskõlastamise Euroopa poolaasta, täiendatakse kehtivaid stabiilsuse ja kasvu pakti sätteid ning tõhustatakse nende liikmesriikide eelarve- ja majanduspoliitika järelevalvet, mille rahaühik on euro. Järk-järgult tugevdatav seiremenetlus peaks aitama saavutada paremaid eelarve- ja majandustulemusi, suurendama makrorahanduslikku toimekindlust ning majanduslikku lähenemist ja seega olema kasulik kõigile liikmesriikidele, mille rahaühik on euro. Järk-järgult tugevdatava menetluse raames on tõhusam seire kasulik eelkõige liikmesriikidele, kelle suhtes kohaldatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust.
- (10) Kallutatud ja ebarealistlikud makromajanduslikud ja eelarveprognoosid võivad eelarve planeerimise tulemuslikkust märkimisväärselt piirata ja seetõttu pärssida eelarvedistsipliini kinnipidamist. Kallutamata ja realistlike makromajanduslike prognoose võivad anda sõltumatud organid ja organid, kes on oma tööülesannete täitmisel liikmesriigi eelarveasutustest sõltumatud ning kelle tegevust toetavad riigisisesed õigusnormid, millega tagatakse tööülesannete täitmisel ulatuslik sõltumatus ja vastutus. Selliseid prognoose tuleks kasutada kogu eelarvemenetluse käigus.
- (11) Tugevale riigi rahandusele pannakse alus juba eelarvestamise etapis ning tõsised vead tuleks tuvastada võimalikult varakult. Lisaks eelarvestrateegia ja eelarve-eesmärkide kehtestamisele tuleks liikmesriikidele kasuks ka eelarvepoliitika ühtne jälgimine.
- (12) Riigieelarvete koostamisele ühise ajakava kehtestamine liikmesriikide puhul, mille rahaühik on euro, peaks aitama paremini liikmesriigiti ühtlustada riigieelarvete koostamise peamisi etappe, suurendades seega stabiilsuse ja kasvu pakti ning majanduspoliitika kooskõlastamise Euroopa poolaasta tulemuslikkust. See peaks looma rohkem sünergiat, lihtsustades nende liikmesriikide poliitika kooskõlastamist, mille rahaühik on euro, ja tagama selle, et nõukogu ja komisjoni soovitusi võetakse liikmesriikide eelarvemenetluses asjakohaselt arvesse. Liikmesriikide eelarvemenetlus peaks iga-aastase järelevalvetsükli raames olema kooskõlas majanduspoliitika kooskõlastamise raamistikuga, mis hõlmab eelkõige komisjoni ja Euroopa Ülemkogu poolt tsükli alguses liikmesriikidele antavaid üldsuuniseid. Liikmesriikide eelarvepoliitika peaks olema kooskõlas stabiilsuse ja kasvu pakti raames antavate soovitustega ja asjakohasel juhul iga-aastase järelevalvetsükli raames antavate soovitustega, mis hõlmab määrusega (EL) nr 1176/2011 kehtestatud makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlust ja arvamusi käesoleva määrusega kehtestatava majanduspartnerluse programmi kohta.

⁽¹⁾ ELT L 306, 23.11.2011, lk 25.

- (13) Riigieelarvete koostamise ühise ajakava esimese sammuna peaksid liikmesriigid avaldama samaaegselt oma stabiilsusprogrammidega soovitatavalt 15. aprilliks, ent hiljemalt 30. aprilliks riikliku keskpika perioodi eelarvestrateegia. Eelarvestrateegia peaks sisaldama teavet selle kohta, kuidas kavandatud reformid ja meetmed peaksid aitama kaasa liidu majanduskasvu ja tööhõive strateegia raames sätestatud eesmärkide ja liikmesriikide võetud kohustuste täitmisele. Liikmesriigi keskpika perioodi eelarvestrateegia ja stabiilsusprogramm võivad olla üks dokument.
- (14) Riigieelarvete koostamise ühise ajakava üheks oluliseks teetähiseks peaks olema keskvalitsuse eelarveprojekti avaldamine 15. oktoobriks. Kuna stabiilsuse ja kasvu pakti eeskirjade järgimine tuleb tagada kogu valitsemissektori tasandil ning eelarve-eesmärkide saavutamise nõuab kõigi valitsemissektori allsektorite eelarvete koostamise järjepidevust, tuleks koos keskvalitsuse eelarveprojektiga avaldada ka valitsemissektori kõigi muude allsektorite eelarvete põhinäitajad. Need näitajad peaksid sisaldama eelkõige muude allsektorite eelarve täitmise prognoose, prognooside aluseks olevaid peamisi eeldusi ja põhjendusi eeldatavate muudatuste kohta võrreldes stabiilsusprogrammis eeldatuga.
- (15) Riigieelarvete koostamise ühises ajakavas nähakse ühtlasi ette, et riigieelarve tuleks igal aastal vastu võtta või kinnitada 31. detsembriks koos valitsemissektori muude allsektorite eelarvete ajakohastatud põhinäitajatega. Kui riigieelarvet ei ole valitsusest mitteolenevatel objektiivsetel põhjustel 31. detsembriks vastu võetud, tuleks kehtestada algava eelarveaasta pöördmenetlus, et tagada valitsuse võime täita oma olulisi ülesandeid. Selline kord võiks tähendada näiteks valitsuse esitatud riigieelarve eelnõu, eelmise aasta vastuvõetud eelarve või parlamendis heaks kiidetud erimeetmete kasutamist.
- (16) Riigivõlakirjade emissiooni kavandamise paremaks kooskõlastamiseks peaksid liikmesriigid eurorühmale ja komisjonile andma eelnevalt teada oma võlakirjade emiteerimise kavatsustest.
- (17) Tõhusa eeskirjadel põhineva eelarveraamistiku järgimine võib olla tähtis vahend usaldusväärse ja jätkusuutliku eelarvepoliitika tagamisel. Nõukogu 8. novembri 2011. aasta direktiivis 2011/85/EL (liikmesriikide eelarveraamistiku nõuete kohta) ⁽¹⁾ sätestati, et riigispetsiifiliste arvudes väljendatud eelarve-eeskirjade täitmise järelevalvet peaksid toetama sõltumatud organid või tööülesannete täitmisel sõltumatud organid. Oluline on märkida, et kuna võimalikke ja kehtivaid kordasid on palju, peaks olema võimalik anda eeskirjade täitmise järelevalve ülesanne rohkem kui ühele sõltumatule organile, eeldusel et vastutus on selgelt jagatud ja pädevus järelevalve konkreetsete aspektide üle ei kattu, ehkki see pole eelistatud valik. Hoiduda tuleks järelevalveülesannete liigsest killustamisest institutsioonide vahel. Selleks et järelevalveorganid saaksid täita oma volitusi tulemuslikult, tuleks selliseid organeid toetada riigisiseste õigusnormidega, millega tagatakse ulatuslik sõltumatus ja vastutus tööülesannete täitmisel. Selliste järelevalveorganite kujundamisel tuleks võtta arvesse olemasolevat institutsioonilist raamistikku ja asjaomase liikmesriigi haldusstruktuuri. Eelkõige peaks olema võimalik anda olemasoleva institutsiooni asjakohasele üksusele sõltumatus tööülesannete täitmisel, eeldusel et see üksus on määratud täitma talle eriomaseid järelevalveülesandeid, tal on õigusaktidega reguleeritud põhikiri ja ta vastab käesolevas põhjenduses osutatud põhimõtetele.
- (18) Käesolev määrus ei kehtesta liikmesriikidele täiendavaid nõudeid ega lisakohustusi võrreldes riigispetsiifiliste arvudes väljendatud eelarve-eeskirjadega. Liidu tasandi eelarve-eesmärkidega kooskõlas olevad ranged riigispetsiifilised arvudes väljendatud eelarve-eeskirjad, mille üle teostavad järelevalvet sõltumatud organid, on liidu tugevdatud eelarvejärelevalve raamistiku nurgakivi. Eeskirjad, mida need sõltumatud organid peaksid täitma ja nende eriuksused, on täpsustatud käesolevas määruses.
- (19) Nende liikmesriikide eelarvepoliitikal, mille rahaühik on euro, on üksteisele tugev ülekanduv mõju. Enne eelarvepoliitika mis tahes sellise ulatusliku reformikava vastuvõtmist, mis võib mõjutada teisi liikmesriike, peaksid liikmesriigid, mille rahaühik on euro, konsulteerima komisjoni ja üksteisega, et oleks võimalik hinnata võimalikku mõju kogu euroalale. Samuti peaksid nad oma eelarvekavasid käsutama ühise huvi küsimusena ja esitama need komisjonile hindamiseks enne seda, kui eelarvekava muutub siduvaks. Komisjon peaks koostöös liikmesriikidega tegema ettepaneku eelarvekavade sisu täpsustavate, ühtlustatud raamistiku vormis antavate suuniste kohta.
- (20) Erijuhtudel, kui komisjon leiab pärast asjaomase liikmesriigiga konsulteerimist, et stabiilsuse ja kasvu pakti sätestatud eelarvepoliitilised kohustused on eelarvekavas olulisel määral täitmata jäetud, peaks komisjon nõudma eelarvekava kohta koostatud arvamuses käesoleva määruse kohaselt uue läbivaadatud eelarvekava esitamist. See on nii eelkõige juhul, kui eelarvekava kui sellise täitmine ohustaks asjaomase liikmesriigi finantsstabiilsust

⁽¹⁾ ELT L 306, 23.11.2011, lk 41.

või võiks ohustada majandus- ja rahaliidu nõuetekohast toimimist või kui sellisena vastuvõetud riigieelarve täitmise kaasnaks nõukogu poolt vastavalt stabiilsuse ja kasvu paktile antud soovitude ilmne märkimisväärne rikkumine.

- (21) Komisjon peaks oma arvamuse eelarvekava kohta andma võimalikult kiiresti, ent hiljemalt novembri lõpuks, võttes võimalikult suurel määral arvesse liikmesriikide eelarve koostamise ajakavasid ja parlamentaarseid menetlusi, et liidu eelarvevaldkonna poliitikaalaseid suuniseid oleks võimalik liikmesriikide eelarvete koostamisel arvesse võtta. Eelkõige peaks arvamus hõlmama hinnangut selle kohta, kas eelarvekavas võetakse piisavalt arvesse Euroopa poolaasta raames eelarve valdkonnas antud soovitusi. Komisjon peaks olema valmis esitama oma arvamuse asjaomase liikmesriigi parlamendi või Euroopa Parlamendi taotlusel pärast arvamuse avalikustamist taotluse esitanud parlamendile. Liikmesriigid peaksid oma riigieelarve seaduse vastuvõtmise menetluses arvesse võtma komisjoni arvamust eelarvekava kohta.
- (22) Seda, mil määral on kõnealust arvamust järgitud liikmesriigi riigieelarve seaduses, tuleks arvesse võtta selle hindamisel, kas ja millal on täidetud tingimused, mis ajendavad tegema asjaomase liikmesriigi suhtes ülemäärase eelarvepuudujäägi esinemise otsust. Sellisel juhul tuleks komisjoni varakult antud suuniste eiramist käsitada raskendava asjaoluna.
- (23) Samuti peaks, tuginedes komisjoni üldisele hinnangule eelarvekavade kohta, eurorühm arutama euroala kui terviku eelarveseisundit ja -väljavaateid.
- (24) Liikmesriike, mille rahaühik on euro ja mille suhtes kohaldatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust, tuleks jälgida lähemalt, et tagada ülemäärase eelarvepuudujäägi täielik, õigeaegne ja püsiv korrigeerimine. Täiendavatele aruandlusnõuetele tuginev tugevdatud jälgimine peaks tagama selle, et mis tahes kõrvalekaldeid nõukogu soovitudest ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimiseks ennetatakse ja need korrigeeritakse varakult. Selline jälgimine peaks täiendama määruse (EÜ) nr 1467/97 sätteid. Täiendavad aruandlusnõuded peaksid olema proportsionaalsed liikmesriigi suhtes ELi toimimise lepingu artikli 126 kohaselt kohaldatava menetluse etapile. Esimese sammuna peaks asjaomane liikmesriik tegema valitsemisectori ja selle allsektorite eelarvete aastasisese täitmise põhjaliku hindamise, võttes eelkõige arvesse tingimuslike kohustustega seotud finantsriske, millel võib tõenäoliselt olla riigieelarvele suur mõju.
- (25) Täiendavad aruandlusnõuded liikmesriikidele, mille rahaühik on euro ja mille suhtes kohaldatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust, peaksid võimaldama paremat teabevahetust asjaomaste liikmesriikide ja komisjoni vahel ning seeläbi aitama välja selgitada tegurid, mis ohustavad nõukogu poolt liikmesriigile ülemäärase puudujäägi korrigeerimiseks ette nähtud tähtjast kinnipidamist. Kui selline oht tuvastatakse, peaks komisjon esitama liikmesriigile soovitusi võtta teatava aja jooksul asjakohaseid meetmeid. Nõudmisel peaks komisjon oma soovitusi esitama asjaomase liikmesriigi parlamendile. Soovitusi järgimine peaks aitama kiiresti korrigeerida suundumused, mis võivad ohustada ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimist ettenähtud tähtjaks.
- (26) Komisjoni soovitusi järgimisele antav hinnang peaks olema osa pidevast hindamisest, mida komisjon teeb selle kohta, kas ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimiseks on võetud tõhusaid meetmeid. Hinnates seda, kas ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimiseks on võetud tõhusaid meetmeid, peaks nõukogu oma otsuse tegemisel võtma aluseks selle, kas liikmesriik on või ei ole järginud komisjoni soovitusi, võttes nõuetekohaselt arvesse määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 3 lõiget 5 ja artikli 5 lõiget 2.
- (27) Määrus (EÜ) nr 1467/97, mis sätestab ELi toimimise lepingu artiklil 126 põhineva ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse üksikasjad, sisaldab teatavat paindlikkust, mis võimaldab võtta arvesse ootamatuid majandust kahjustavaid sündmusi. Kõnealuse määruse artikli 3 lõige 5 ja artikli 5 lõige 2 sätestavad, et kui kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 7 kohase soovitusiga või ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 9 kohase otsusega esitada teade on võetud mõjusaid meetmeid ja kui pärast kõnealuse soovitusi või teate esitamise otsuse vastuvõtmist leiab aset ootamatu tõsine majanduslik sündmus, millel on riigi rahandusele oluline negatiivne mõju, võib nõukogu teha komisjoni soovitusi alusel otsuse võtta vastu muudetud soovitus ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 7 alusel või muudetud teade ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 9 alusel. Muudetud soovitusi või muudetud otsuses esitada teade võidakse määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 2 lõikes 3 osutatud asjakohaseid tegureid arvesse võttes eelkõige pikendada ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimise tähtaega reeglina ühe aasta võrra.

Nõukogu hindab, kas on toimunud ootamatu majandust kahjustav sündmus, millel on riigi rahandusele oluline negatiivne mõju, võrreldes seda oma soovitusel või otsuses esitada teade sisalduvate majandusprognosidega. Tõsise majandussurutise korral euroalal või kogu liidus võib nõukogu võtta komisjoni soovitusel vastu ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 7 kohaselt muudetud soovitusel või ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 9 kohaselt muudetud otsuse esitada teade, tingimusel et see ei ohusta eelarve jätkusuutlikkust keskpika ajavahemiku jooksul. Ühtlasi sätestatakse määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 2 lõikes 1a, et võlasuhte kohandamise võrdlusaluse rakendamisel võetakse arvesse tsükli mõju riigivõla vähendamisele. Seega ei leita, et liikmesriik oleks ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 2 punktis b sätestatud riigivõla kriteeriumi rikkunud üksnes negatiivsete tsükliliste tingimuste tõttu.

- (28) Kuna eelarvemeetmetest ei pruugi ülemäärase eelarvepuudujäägi püsiva korrigeerimise tagamiseks piisata, peaksid liikmesriigid, mille rahatühik on euro ja mille suhtes kohaldatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust, esitama ka majanduspartnerluse programmi, milles kirjeldatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi tegeliku ja püsiva korrigeerimise tagamiseks vajalikke poliitilisi meetmeid ja struktuurireforme, tuginedes kõige viimasele liikmesriigi ajakohastatud reformikavale ja stabiilsusprogrammile.
- (29) Majanduse tugevdatud juhtimise juurde kuulub ka tihedam dialoog Euroopa Parlamendiga. Kuigi Euroopa Parlamendi partnerid selles dialoogis on asjakohased liidu institutsioonid ja nende esindajad, võib Euroopa Parlamendi pädev komisjon anda liikmesriigile, kellele komisjon on käesoleva määruse kohaselt andnud soovitusel või nõukogu on esitanud arvamuse, võimaluse osaleda arvamuste vahetuses. Liikmesriigi osalemine sellises arvamuste vahetuses on vabatahtlik.
- (30) Selleks et määrata kindlaks selliste liikmesriikide aruandluskohustuste ulatus, mille suhtes on alustatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus, tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte aruandluse sisu ja kohaldamisala kohta. On eriti oluline, et komisjon viiks ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (31) Nõukogule tuleks anda õigus võtta vastu arvamusi käesolevas määruses sätestatud majanduspartnerluse programmide kohta. Sellised arvamused täiendavad ELi toimimise

lepingu artiklis 126 sätestatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust, mille kohaselt otsustab nõukogu ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu üle ja selliste meetmete üle, mis on vajalikud selle korrigeerimiseks.

- (32) Meenutades veel kord, kui oluline on riigi rahanduse usaldusväärsus, struktuurireformide elluviimine ja jätkusuutliku majanduskasvu nimel investeeringute tegemine, kirjutasid liikmesriikide riigipead ja valitsusjuhid 29. juunil 2012 alla majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkuleppele, ilmutades kindlat kavatsust riigi rahanduse usaldusväärsusel säilitades stimuleerida majanduskasvu, mille käigus luuakse töökohti. Kokkulepe hõlmab eelkõige majanduse rahastamise parandamise meetmeid. Kiiresti toimivate majanduskasvu edendavate meetmete toetamiseks võetakse kasutusele 120 miljardit eurot (ligikaudu 1 % ELi kogurahvatulust). Nagu on soovitatud 2012. ja 2013. aasta majanduskasvu analüüsid, peaksid liikmesriigid püüdma hoida piisavat eelarve konsolideerimise tempot, säilitades samal ajal investeeringud, mille abil tahetakse saavutada majanduskasvu ja tööhõive strateegias „Euroopa 2020” majanduskasvu ja tööhõive osas püstitatud eesmärgid.
- (33) Komisjon jälgib rangete eelarvepiirangute mõju majanduskasvu soodustavatele avaliku sektori kulutustele ja investeeringutele. Liidu fiskaalraamistik pakub võimalust tasakaalustada vajadus avaliku sektori tulutoovate investeeringute järele ja eelarvedistsipliini eesmärgid: pidades täielikult kinni stabiilsuse ja kasvu paktist, võib pakti ennetavate meetmete osas kasutada täielikult liidu olemasoleva fiskaalraamistiku pakutavaid võimalusi, et vajadus avaliku sektori tulutoovate investeeringute järele oleks tasakaalus fiskaaldistsipliini eesmärkidega. Komisjon on teada andnud, et ta kavatses anda aru selle kohta, milliseid meetmeid on võimalik liidu kehtiva fiskaalraamistiku piires võtta.
- (34) Euroopa Parlamendi 20. novembri 2012. aasta resolutsioon soovitusel komisjonile Euroopa Ülemkogu eesistuja, Euroopa Komisjoni presidendi, Euroopa Keskpanga presidendi ja eurorühma esimehe raporti „Tõelise majandus- ja rahaliidu suunas” kohta ja komisjoni 28. novembri 2012. aasta teatis „Tiheda ja toimiva majandus- ja rahaliidu loomise tegevuskava” kajastavad vastavalt Euroopa Parlamendi ja komisjoni seisukohti sammude kohta, mida on vaja astuda, et saavutada sidusam ja tihedamalt lõimunud majandus- ja rahaliit. Raporti „Tõelise majandus- ja rahaliidu suunas” järel esitas Euroopa Ülemkogu 2012. aasta detsembri järeldustes oma arvamuse mitme majandus- ja rahaliidu tugevdamisega seotud küsimuse kohta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimise ja reguleerimisala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse sätteid, mis tõhustavad eelarvepoliitikate jälgimist euroalal ja tagavad liikmesriikide eelarvete vastavuse stabiilsuse ja kasvu pakti ning majanduspoliitika kooskõlastamise Euroopa poolaasta raames välja antud majanduspoliitilistele suunistele järgmiselt:

- a) täiendades määruse (EÜ) nr 1466/97 artiklis 2-a kehtestatud Euroopa poolaastat riigieelarvete koostamise ühise ajakavaga;
- b) täiendades ülemäärase makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise menetlust, mis on kehtestatud määruses (EL) nr 1176/2011;
- c) täiendades määruse (EÜ) nr 1466/97 kohast mitmepoolset eelarvepoliitika järelevalvesüsteemi täiendavate järelevalvenõuetega, millega tagatakse, et liidu poliitikaalaseid soovitusi eelarvevaldkonnas võetakse asjakohaselt arvesse liikmesriikide riigieelarvete koostamisel;
- d) täiendades ELi toimimise lepingu artikli 126 ja määruse (EÜ) nr 1467/97 kohast liikmesriikide ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust nende liikmesriikide eelarvepoliitika tugevdatud järelevalvega, mille suhtes kohaldatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust, et tagada ülemäärase eelarvepuudujäägi õigeaegne ja püsiv korrigeerimine;
- e) tagades järjepidevuse eelarvepoliitika ning määrusega (EL) nr 1176/2011 kehtestatud ülemäärase makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise menetluse raames ja asjakohasel juhul artiklis 9 osutatud majanduspartnerluse programmide raames võetavate meetmete ja läbiviidavate reformide vahel.

2. Käesoleva määruse kohaldamisel järgitakse täielikult ELi toimimise lepingu artiklit 152 ning käesoleva määruse alusel

antud soovitustes arvestatakse riigisiseste palgakujunduse tavade ja pooltega. Kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 28 ei mõjuta käesolev määrus õigust pidada läbirääkimisi, sõlmida ja täita kollektiivlepinguid ning kollektiivselt oma õigusi kaitsta vastavalt riigisisesele õigusele ja tavale.

3. Käesolevat määrust kohaldatakse nende liikmesriikide suhtes, mille rahühik on euro.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „sõltumatud organid” – struktuurselt sõltumatud organid ja organid, kes on oma tööülesannete täitmisel sõltumatud liikmesriikide eelarveasutustest, ning kelle tegevust toetavad riigisiseseid õigusnormid, millega tagatakse ulatuslik sõltumatus ja vastutus tööülesannete täitmisel, sealhulgas:
  - i) põhikiri, mis põhineb liikmesriigi seadustel, määrustel või õiguslikult siduvatel haldusnormidel;
  - ii) keeld võtta vastu juhiseid asjaomase liikmesriigi eelarveasutuselt või muudelt avaliku või erasektori asutustelt;
  - iii) võime avalikkusega õigeaegselt suhelda;
  - iv) menetlus, et nimetada ametisse piisava kogemuse ja pädevusega liikmed;
  - v) piisavad vahendid ja asjakohane juurdepääs teabele oma volituste täitmiseks;
- b) „sõltumatu makromajanduslik prognoos” – makromajanduslik prognoos, mille koostab või kinnitab sõltumatu organ;
- c) „keskpika perioodi eelarveraamistik” – keskpika perioodi eelarveraamistik direktiivi 2011/85/EL artikli 2 punkti e tähenduses;

d) „stabiilsusprogramm” – stabiilsusprogramm, nagu kirjeldatud määruse (EÜ) nr 1466/97 artiklis 3.

4) asjakohasel juhul arvamustega, mis antakse artiklis 9 osutatud majanduspartnerluse programmide kohta.

Esimese lõigu punktis b osutatud sõltumatute makromajanduslike prognooside vahelise järjepidevuse tagamiseks peavad liikmesriigid ja komisjon vähemalt kord aastas tehnilist dialoogi, milles käsitletakse makromajanduslike ja eelarveprognooside koostamise aluseks olevaid eeldusi, kooskõlas direktiivi 2011/85/EL artikli 4 lõikega 5.

2. Samuti kasutatakse käesolevas määruses nõukogu 25. juuni 1996. aasta määruse (EÜ) nr 2223/96 (ühenduses kasutatava Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemi kohta) ⁽¹⁾ lisa A punkti 2.70 kohast valitsemissektori ja valitsemissektori allsektorite määratlust.

3. Käesoleva määruse kohaldamine ei piira ELi toimimise lepingu artikli 9 kohaldamist.

II PEATÜKK

MAJANDUSPOLIITIKA KOOSKÕLASTAMINE

Artikkel 3

Kooskõla majanduspoliitika kooskõlastamise raamistikuga

Liikmesriikide eelarvemenetlus on kooskõlas:

- 1) iga-aastase järelevalvetsükli raames toimuva majanduspoliitika kooskõlastamise raamistikuga, mis hõlmab eelkõige komisjoni ja Euroopa Ülemkogu poolt liikmesriikidele järelevalvetsükli alguses antavaid üldsuuniseid;
- 2) soovitustega, mis antakse stabiilsuse ja kasvu pakti raames;
- 3) asjakohasel juhul, soovitustega, mis antakse iga-aastase järelevalvetsükli raames, mis hõlmab määrusega (EL) nr 1176/2011 kehtestatud makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlust, ja

III PEATÜKK

ÜHISED EELARVESÄTTED

Artikkel 4

Riigieelarvete koostamise ühine ajakava

1. Liikmesriigid avalikustavad Euroopa poolaasta kontekstis igal aastal soovitatavalt 15. aprilliks, ent hiljemalt 30. aprillil, liikmesriigi keskpika perioodi eelarvestrateegia, mis on kooskõlas keskpika perioodi eelarveraamistikuga. Kõnealune strateegia sisaldab vähemalt kogu stabiilsusprogrammis esitatavat teavet ning see esitatakse koos liikmesriigi reformikava ning stabiilsusprogrammiga. Eelarvestrateegia on kooskõlas iga-aastase järelevalvetsükli raames toimuva majanduspoliitika kooskõlastamise raamistikuga, mis hõlmab eelkõige komisjoni ja Euroopa Ülemkogu poolt liikmesriikidele järelevalvetsükli alguses antavaid üldsuuniseid. See on samuti kooskõlas stabiilsuse ja kasvu pakti raames antavate soovitustega ning asjakohasel juhul soovitustega, mis antakse iga-aastase järelevalvetsükli raames, mis hõlmab määrusega (EL) nr 1176/2011 kehtestatud makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlust, ja arvamustega artiklis 9 osutatud majanduspartnerluse programmide kohta.

Liikmesriigi keskpika perioodi eelarvestrateegia ja reformikava sisaldavad teavet selle kohta, kuidas kavandatud reformid ja meetmed peaksid aitama kaasa liidu majanduskasvu ja tööühise strateegia raames püstitatud eesmärkide ja liikmesriikide võetud kohustuste täitmisele. Samuti sisaldab liikmesriigi keskpika perioodi eelarvestrateegia või reformikava teavet muude kui kaitsesektori avaliku sektori selliste investeerimisprojektide oodatava tulususe kohta, millel on eelarvele märkimisväärne mõju. Liikmesriigi keskpika perioodi eelarvestrateegia ja stabiilsusprogrammi võib esitada ühes dokumendis.

2. Keskvalitsuse järgmise aasta eelarveprojekt ja kõigi muude valitsemissektori allsektorite eelarveprojektide põhinäitajad avalikustatakse igal aastal hiljemalt 15. oktoobriks.

3. Keskvalitsuse eelarve võetakse vastu või kinnitatakse ja avalikustatakse igal aastal hiljemalt 31. detsembriks koos valitsemissektori muude allsektorite eelarvete ajakohastatud põhinäitajatega. Liikmesriigid kehtestavad algava eelarveaasta pöördmenetluse, mida kohaldatakse juhul, kui valitsusest sõltumatutel objektivsetel põhjustel ei ole eelarve 31. detsembriks vastu võetud või kinnitatud ega avalikustatud.

⁽¹⁾ EÜT L 310, 30.11.1996, lk 1.

4. Lõigetes 1 ja 2 osutatud liikmesriigi keskpika perioodi eelarvestrateegia ja eelarveprojekti aluseks on sõltumatu makromajanduslikud prognoosid ning need sisaldavad teavet selle kohta, kas eelarves kasutatud prognoosid on koostanud või kinnitanud sõltumatu organ. Need prognoosid avalikustatakse koos nende tuginevate liikmesriigi keskpika perioodi eelarvestrateegia ja eelarveprojektidega.

Artikkel 5

Sõltumatud organid, kes jälgivad eelarve-eeskirjade täitmist

1. Liikmesriigid moodustavad sõltumatud organid, kes jälgivad, et täidetakse:

a) arvudes väljendatud eelarve-eeskirju, millega lisatakse riigi eelarvemenetlusse määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 2a kohase keskpika perioodi eelarve-eesmärki;

b) direktiivi 2011/85/EL artiklis 5 osutatud arvudes väljendatud eelarve-eeskirju.

2. Need organid annavad asjakohasel juhul liikmesriigi eelarve-eeskirjade kohta avaliku hinnangu, mis käsitleb muu hulgas:

a) selliste asjaolude esinemist, mis viib eelarvepuudujäägi korrigeerimise mehhanismi kasutuselevõtmiseni märkimisväärse kõrvalekalde korral keskpika perioodi eesmärgist või selle saavutamiseks vastuvõetud kohandamiskavast kooskõlas määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 6 lõikega 2;

b) seda, kas eelarve korrigeerimine edeneb vastavalt riigisisestele eeskirjadele ja kavadele;

c) määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõike 1 kümnendas lõigus osutatud selliste asjaolude ilmumist ja lõppemist, mis lubavad ajutist kõrvalekaldumist keskpika perioodi eelarve-eesmärgi saavutamiseks vastuvõetud kohandamiskavast, eeldusel et selline kõrvalekaldumine ei ohusta riigi rahanduse jätkusuutlikkust keskpikal perioodil.

IV PEATÜKK

LIIKMESRIIKIDE EELARVEKAVADE KOOSTAMISE JÄLGIMINE JA HINDAMINE

Artikkel 6

Jälgimise nõuded

1. Liikmesriigid esitavad igal aastal hiljemalt 15. oktoobriks komisjonile ja eurorühmale järgmise aasta eelarvekava. Eelarvekava peab kajastama stabiilsuse ja kasvu pakti raames antud soovitusi ja asjakohasel juhul iga-aastase järelevalvetsükli raames antavaid soovitusi, mis hõlmab määrusega (EL) nr 1176/2011 kehtestatud makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlust ja artiklis 9 osutatud majanduspartnerluse programmi kohta esitavaid arvamusi.

2. Lõikes 1 osutatud eelarvekava avalikustatakse pärast selle esitamist komisjonile.

3. Eelarvekava hõlmab järgmise aasta kohta järgmist teavet:

a) kavandatav valitsemissektori eelarvepositsioon protsendina SKPst, esitatud valitsemissektori allsektorite lõikes;

b) valitsemissektori kulu- ja tuluprognosid protsendina SKPst ning kulude ja tulude peamised komponendid, kaasa arvatud kapitali kogumahutus põhivarasse, eeldusel et poliitikat ei muudeta;

c) valitsemissektori kavandatud kulud ja tulud protsendina SKPst ning nende peamised komponendid, võttes arvesse tingimusi ja kriteeriume riigi tulude suurendamiseks nii, et see ei hõlma määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõikes 1 sätestatud kaalutusõiguse alusel võetud tulumeetmeid;

d) asjakohane teave valitsemissektori kulude kohta tegevuste kaupa, kaasa arvatud haridus-, tervishoiu- ja tööhõivekulutused, ning võimaluse korral teave peamiste kulu- ja tulupoole meetmete oodatava jaotusliku mõju kohta;

- e) selliste kulu- ja tulumeetmete kirjeldus ning arvandmed, mis sisalduvad järgmise aasta riigieelarve eelnõus iga allsektori tasandil, et täita lõhe punkti c kohaste kavandatud kulude ja tulude ning punktis b osutatud prognooside (mis on koostatud eeldusel, et poliitikat ei muudeta) vahel;
- f) sõltumatute makromajanduslike prognooside ja oluliste majandussuundumuste peamised eeldused, mis on olulised eelarve-eesmärkide saavutamise seisukohast;
- g) lisa, mis sisaldab metoodikat, majandusmudeleid ja eeldusi, samuti muid eelarveprognoose toetavaid olulisi parameetreid ning hinnangut eelarvealaste koondmeetmete mõju kohta majanduskasvule;
- h) teave selle kohta, kuidas eelarvekavas sisalduvad reformid ja meetmed, sealhulgas eelkõige avaliku sektori investeeringud, vastavad ELi toimimise lepingu artiklite 121 ja 148 alusel asjaomasele liikmesriigile antud soovitudele ja kuidas need aitavad saavutada liidu majanduskasvu ja tööhõive strateegias püstitatud eesmärke.

Esimese lõigu punktis e osutatud kirjeldus võib olla vähem üksikasjalik selliste meetmete puhul, mille mõju eelarvele on prognooside kohaselt alla 0,1 % SKPst. Erilist ja üksikasjalikku tähelepanu tuleb pöörata eelarvepoliitika ulatuslikele reformikavadele, mis võivad mõjutada teisi liikmesriike, mille rahaühik on euro.

4. Kui lõike 3 kohaselt eelarvekavas esitatud eelarve-eesmärgid või eeldusel, et poliitikat ei muudeta, koostatud prognoosid erinevad viimases stabiilsusprogrammis esitatud vastavatest näitajatest, põhjendatakse sellist erinevust nõuetekohaselt.

5. Eelarvekava sisu täpsustavad andmed esitatakse ühtlustatud raamistikus, mille komisjon kehtestab koostöös liikmesriikidega.

Artikkel 7

Eelarvekava hindamine

1. Komisjon võtab võimalikult kiiresti, ent hiljemalt 30. novembriks vastu arvamuse esitatud eelarvekava kohta.

2. Olenemata lõikest 1, kui komisjon leiab erijuhtudel pärast asjaomase liikmesriigiga konsulteerimist ühe nädala jooksul eelarvekava esitamisest, et eelarvekavas ei ole olulisel määral järgitud stabiilsuse ja kasvu paktis sätestatud eelarvepoliitilisi kohustusi, võtab komisjon oma arvamuse vastu kahe nädala jooksul eelarvekava esitamisest. Komisjon nõuab arvamuses uue muudetud eelarvekava esitamist võimalikult kiiresti, ent hiljemalt kolme nädala jooksul komisjoni arvamuse kuupäevast. Komisjoni nõuet põhjendatakse ja see avalikustatakse.

Käesoleva lõike esimese lõigu kohaselt esitatud muudetud eelarvekava suhtes kohaldatakse artikli 6 lõikeid 2, 3 ja 4.

Komisjon võtab võimalikult kiiresti, ent hiljemalt kolme nädala jooksul muudetud eelarvekava esitamisest selle kohta vastu uue arvamuse.

3. Komisjoni aramus avalikustatakse ning esitatakse euro-rühmale. Seejärel esitab komisjon asjaomase liikmesriigi parlamendi või Euroopa Parlamendi taotlusel oma arvamuse taotluse esitanud parlamendile.

4. Komisjon koostab riikide eelarveprognooside ja nende valdkonnasisese mõju põhjal hinnangu eelarveseisundi ja -väljavaadete kohta euroalal üldiselt, tuginedes komisjoni talituste koostatud kõige viimastele majandusprognoosidele.

Üldhinnang sisaldab tundlikkusanalüüsi, mis annavad teavet majandus- ja rahandusolukorra või eelarveseisundi ebasoodsate muutuste korral riigi rahanduse jätkusuutlikkusele tekkiva ohu kohta. Selles antakse ka asjakohasel juhul ülevaade meetmetest, millega tugevdatakse eelarve- ja makromajanduspoliitika koostamist euroalal.

Üldhinnang avalikustatakse ja seda võetakse arvesse komisjoni poolt liikmesriikidele antavates iga-aastastes üldsuunistes.

Üldhinnangule lisatakse komisjoni talituste poolt iga liikmesriigi kohta esitatud kõige viimaste majandusprognooside metoodika (kaasa arvatud mudelid) ja eeldused, sealhulgas hinnang eelarvealaste koondmeetmete mõju kohta majanduskasvule.

5. Eurorühm arutab komisjoni arvamust esitatud eelarveka-vade ning eelarveseisundi ja -väljavaadete kohta euroalas üldiselt komisjoni poolt lõike 4 kohaselt koostatud üldhinnangu alusel. Eurorühma arutelude tulemused avalikustatakse, kui see on asja-kohane.

Artikkel 8

Võlakirjade emissioonist teatamine

1. Liikmesriigid teatavad komisjonile ja eurorühmale eelnevalt ja õigeaegselt oma riigivõlakirjade emiteerimise kavatsustest.

2. Lõikes 1 osutatud teate vorm ja sisu ühtlustatakse ning komisjon kehtestab selle koostöös liikmesriikidega.

V PEATÜKK

ÜLEMÄÄRASE EELARVEPUUDUJÄÄGI KORRIGEERIMISE TAGAMINE

Artikkel 9

Majanduspartnerluse programmid

1. Kui nõukogu otsustab ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 6 kohaselt toimides, et liikmesriigis esineb ülemäärane eelarvepuudujääk, esitab asjaomane liikmesriik komisjonile ja nõukogule oma riikliku reformikava ja stabiilsusprogrammi edasiarendusena ning nõukogupoolseid asjaomase liikmesriigi majandus- ja tööhõivepoliitika koondsuuniste kohaldamist käsitlevaid soovitusi täielikult arvesse võttes majanduspartnerluse programmi, milles kirjeldatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi tegeliku ja püsiva korrigeerimise tagamiseks vajalikke poliitilisi meetmeid ja struktuurireforme.

2. Majanduspartnerluse programmis nimetatakse ja valitakse välja mitu konkreetset prioriteeti, mille eesmärk on edendada konkurentsivõimet ja pikaajalist jätkusuutlikku majanduskasvu ning lahendada asjaomase liikmesriigi struktuurilised puudused. Need prioriteetid peavad olema kooskõlas liidu majanduskasvu ja tööhõive strateegiaga. Asjakohasel juhul selgitatakse välja võimalikud rahalised ressursid, sh Euroopa Investeeringuspanga krediitliinid ja muud asjaomased finantsinstrumendid.

3. Majanduspartnerluse programm esitatakse samal ajal aruandega, mis on ette nähtud määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 3 lõikes 4a.

4. Nõukogu võtab komisjoni ettepaneku alusel vastu majanduspartnerluse programmi käsitleva arvamuse.

5. Määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 8 lõikes 1 osutatud parandusmeetmete kava võib muuta kooskõlas kõnealuse määruse artikli 9 lõikega 4, et asendada sellega käesolevas artiklis sätestatud majanduspartnerluse programm. Kui kõnealune parandusmeetmete kava esitatakse pärast majanduspartnerluse programmi vastuvõtmist, võib majanduspartnerluse programmis kirjeldatud meetmed asjakohasel juhul lisada parandusmeetmete kavasse.

6. Nõukogu ja komisjon jälgivad nimetatud programmi ja sellega kooskõlas olevate iga-aastaste riigieelarvete täitmist.

Artikkel 10

Aruandlusnõuded liikmesriikidele, mille suhtes kohaldatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust

1. Kui nõukogu otsustab ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 6 kohaselt, et liikmesriigis esineb ülemäärane eelarvepuudujääk, kohaldatakse asjaomase liikmesriigi suhtes komisjoni taotlusel aruandlusnõudeid kooskõlas käesoleva artikli lõigetega 2–5 kuni ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse lõpetamiseni.

2. Liikmesriik viib viivitamata läbi valitsemissektori ja selle allsektorite eelarve aastasisese täitmise põhjaliku hindamise. Hindamine hõlmab ka direktiivi 2011/85/EL artikli 14 lõikes 3 osutatud selliste tingimuslike kohustustega, mille võib tõenäoliselt olla eelarvele suur mõju, seotud finantsriske sel määral, mil need võivad mõjutada ülemäärast eelarvepuudujääki. Kõnealuse hindamise tulemused esitatakse määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 3 lõike 4a või artikli 5 lõike 1a kohases aruandes meetmete kohta, mida on võetud ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimiseks.

3. Liikmesriik esitab komisjonile ning majandus- ja rahanduskomiteele korrapäraselt aruanded, mis kajastavad valitsemissektori ja selle allsektorite eelarve aastasisest täitmist, nii kulude kui ka tulude poolel kaalutusõiguse alusel võetud meetmete mõju eelarvele, valitsemissektori kavandatud kuludid ja tuludid, samuti teabe võetud meetmete kohta ja eesmärkide saavutamiseks kavandatud meetmete laadi kohta. Need aruanded avalikustatakse.

Kooskõlas artikliga 14 antakse komisjonile õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, milles täpsustatakse käesolevas lõikes osutatud korrapärase aruandluse sisu.

4. Kui asjaomase liikmesriigi suhtes kohaldatakse ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 7 kohast nõukogu soovitusi, esitatakse käesoleva artikli lõikes 3 osutatud aruanne esimest korda kuue kuu jooksul pärast määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 3 lõikega 4a ette nähtud aruannet ning seejärel iga kuue kuu järel.

5. Kui asjaomase liikmesriigi suhtes on tehtud ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 9 kohane nõukogu otsus esitada teade, sisaldab käesoleva artikli lõike 3 kohane aruanne ka teavet meetmete kohta, mida on võetud vastuseks nimetatud nõukogu teatele. Kõnealune aruanne esitatakse esimest korda kolme kuu jooksul pärast määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 5 lõikega 1a ette nähtud aruannet ning seejärel kord kvartalis.

6. Komisjoni taotlusel ja komisjoni määratud tähtjaks teeb liikmesriik, kelle suhtes kohaldatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust, järgmist:

- a) viib soovitatavalt koostöös riikliku kõrgema auditeerimisasutusega läbi valitsemissektori kõigi allsektorite raamatupidamisarvestuse põhjaliku sõltumatu auditi, et hinnata avaliku halduse raamatupidamisarvestuse usaldusväärsust, täielikkust ja täpsust ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse kohaldamisel, ning esitab selle kohta aruande;
- b) esitab täiendava kättesaadava teabe, mida on vaja ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimisel tehtavate edusammude jälgimiseks.

Komisjon (Eurostat) hindab asjaomase liikmesriigi poolt punkti a alusel esitatud statistiliste andmete kvaliteeti vastavalt nõukogu 25. mai 2009. aasta määrusele (EÜ) nr 479/2009 Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust käsitleva protokolliga kohaldamise kohta ⁽¹⁾.

Artikkel 11

Liikmesriigid, mille puhul on oht, et ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse kohaseid kohustusi ei täideta

1. Kui komisjon hindab seda, kas on oht, et ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimiseks ELi toimimise lepingu artikli

126 lõike 7 kohase nõukogu soovitusel või ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 9 kohase nõukogu otsusega esitada teade ette nähtud tähtaega ei järgita, võtab ta muu hulgas arvesse aruandeid, mida liikmesriik on käesoleva määruse artikli 10 lõike 3 kohaselt esitanud.

2. Kui on oht, et ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimiseks ette nähtud tähtaega ei järgita, esitab komisjon asjaomasele liikmesriigile soovitusi rakendada täielikult lõikes 1 osutatud soovitusel või otsusel esitada teade ette nähtud meetmeid ja/või võtta muid meetmeid ajavahemiku jooksul, mis on kooskõlas eelarvepuudujäägi korrigeerimise tähtajaga. Komisjoni soovitus avalikustatakse ning esitatakse majandus- ja rahanduskomiteele. Komisjon esitab oma soovitusel asjaomasele liikmesriigi parlamentidele viimase taotlusel.

3. Lõikes 2 osutatud komisjoni soovitusel sätestatud ajavahemiku jooksul esitab asjaomane liikmesriik komisjonile aruande meetmete kohta, mida on võetud vastuseks kõnealusele soovitusel, koos artikli 10 lõikega 3 ette nähtud aruandega. Aruandes käsitletakse kõigi kaalutusõiguse alusel võetud meetmete mõju eelarvele, valitsemissektori kavandatud kuludid ja tuludid, samuti esitatakse teavet võetud meetmete kohta ja eesmärkide saavutamiseks kavandatud meetmete laadi kohta, samuti muude meetmete kohta, mida on võetud vastuseks komisjoni soovitusel. Aruanne avalikustatakse ja esitatakse majandus- ja rahanduskomiteele.

4. Lõikes 3 osutatud aruande alusel hindab komisjon, kas liikmesriik on järginud lõikes 2 osutatud soovitusi.

Artikkel 12

Mõju ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlusele

1. Seda, mil määral on asjaomane liikmesriik võtnud arvesse artikli 7 lõikes 1 osutatud komisjoni arvamust, võtab

- a) komisjon arvesse, kui ta koostab ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 3 kohase ettekande ja soovib kohaldada intressi mittekanavat tagatist kooskõlas määruse (EL) nr 1173/2011 artikliga 5;
- b) nõukogu arvesse, kui ta ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 6 kohaselt otsustab, kas esineb ülemäärane eelarvepuudujääk.

⁽¹⁾ ELT L 145, 10.6.2009, lk 1.

2. Käesoleva määruse artiklitega 10 ja 11 ette nähtud jälgimine on lahutamatu osa määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 10 lõike 1 kohasest selliste meetmete rakendamise tavapärasest seirest, mida asjaomane liikmesriik on võtnud vastuseks ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 7 kohastele nõukogu soovitudele või ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 9 kohastele nõukogu otsustele esitada teade, et korrigeerida ülemäärane eelarvepuudujääk.

3. Kaaludes seda, kas on võetud tõhusaid meetmeid vastuseks ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 7 kohastele soovitudele või ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 9 kohastele otsustele esitada teade, võtab komisjon arvesse käesoleva määruse artikli 11 lõikes 4 osutatud hindamist ja soovitab asjakohasel juhul, et nõukogu teeks otsused ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 8 või artikli 126 lõike 11 alusel, võttes nõuetekohaselt arvesse määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 3 lõiget 5 ja artikli 5 lõiget 2.

Artikkel 13

Kooskõla määrusega (EL) nr 472/2013 ⁽¹⁾

Liikmesriikide puhul, mille suhtes kohaldatakse makromajanduslikku kohandamiskava, ei kohaldata käesoleva määruse artikleid 6–12.

VI PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 14

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 10 lõikes 3 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile kolmeks aastaks alates 30. maist 2013. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne kolmeaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 10 lõikes 3 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõt-

mise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 10 lõike 3 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 15

Majanduslane dialoog

1. Arutelu tõhustamiseks liidu institutsioonide, eelkõige Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel ning suurema läbipaistvuse ja vastutuse tagamiseks võib Euroopa Parlamendi pädev komisjon kutsuda, kui see on asjakohane, nõukogu eesistuja, komisjoni presidendi, Euroopa Ülemkogu eesistuja ning eurorühma esimehe esinema asjaomase komisjoni ees, et arutada:

- a) artikli 6 lõike 5 kohases ühtlustatud raamistikus sätestatud eelarvekava sisu täpsustavaid andmeid;
- b) komisjoni arvamusi käsitlevate eurorühma arutelude tulemusi vastavalt artikli 7 lõikele 1 sellises ulatuses, mil need tulemused on avalikustatud;
- c) komisjoni poolt vastavalt artikli 7 lõikele 4 koostatud üldhinnangut euroala kui terviku eelarveseisundi ja -väljaväidete kohta;
- d) artikli 9 lõikes 4 ja artikli 12 lõikes 3 osutatud nõukogu õigusakte.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 472/2013, millega tugevdatakse majanduse ja eelarve järelevalvet euroala liikmesriikide üle, millel on või võivad tekkida tõsised raskused finantsstabiilsuse tagamisel (vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 1).

2. Euroopa Parlamendi pädev komisjon võib anda liikmesriigile, kellele artikli 11 lõike 2 kohane soovitus või lõike 1 punktis d osutatud nõukogu õigusaktid on suunatud, võimaluse arvamuste vahetuses osaleda.

3. Euroopa Parlament kaasatakse nõuetekohaselt Euroopa poolaasta raames toimuvasse, et suurendada tehtavate otsuste läbipaistvust ning vastutust otsuste tegemise ja nende täitmise eest, eelkõige käesoleva artikli alusel toimuva majandusosalase dialoogi abil.

Artikkel 16

Käesoleva määruse kohaldamise läbivaatamine ja aruanded

1. Komisjon esitab hiljemalt 14. detsembriks 2014 ja seejärel iga viie aasta järel Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta, millele lisatakse asjakohasel juhul käesoleva määruse muutmise ettepanek. Komisjon avaldab kõnealuse aruande.

Esimeses lõigus osutatud aruandes hinnatakse muu hulgas järgmist:

- a) käesoleva määruse tulemuslikkust;
- b) edusamme liikmesriikide majanduspoliitika tihedama koostööstamise ning majandustulemuste püsiva vastastikuse lähendamise tagamisel kooskõlas ELi toimimise lepinguga;
- c) seda, kuidas käesolev määrus aitab saavutada liidu majanduskasvu ja tööhõive strateegia eesmärke.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

Strasbourg, 21. mai 2013

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
L. CREIGHTON

2. Komisjon esitab hiljemalt 31. juuliks 2013 aruande selle kohta, kuidas oleks liidu kehtivas eelarveraamistikus võimalik viia tulutoovate avaliku sektori investeeringute vajadus tasakaalu stabiilsuse ja kasvu pakti ennetavate meetmete eelarvedistsipliini eesmärkidega, nii et samal ajal peetaks stabiilsuse ja kasvu pakti täielikult kinni.

Artikkel 17

Üleminekusätted

1. Liikmesriigid, mille suhtes käesoleva määruse jõustumise ajal juba kohaldatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust, täidavad artikli 10 lõiget 3, 4 ja 5 sätestatud korrapärase aruandluse nõudeid alates 31. oktoobrist 2013

2. Artikli 9 lõiget 1 ja artikli 10 lõiget 2 kohaldatakse nende liikmesriikide suhtes, mille suhtes käesoleva määruse jõustumise ajal juba kohaldatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust, ainult juhul, kui nõukogu esitab ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 7 kohase soovitus või ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 9 kohase teate pärast 30. maid 2013.

Sellisel juhul esitatakse majanduspartnerluse programm samal ajal aruandega, mis esitatakse kooskõlas määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 3 lõikega 4a või artikli 5 lõikega 1a.

3. Liikmesriigid täidavad artikli 5 sätteid alates 31. oktoobrist 2013.

Artikkel 18

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.